

FMO

Földfelszíni Megfigyelések Osztálya

Zárbok Zsolt
osztályvezető

2015.10. 02.

Földfelszíni Megfigyelések Osztálya

Mottó:

minden meteorológiai tevékenység alapja a megfigyelés

Földfelszíni Megfigyelések Osztálya

Feladatunk: különféle meteorológiai paraméterek mérése és megfigyelése
a megfigyelő hálózat teljes körű üzemeltetése
a különféle állomások (hálózatok) nyilvántartása, ellenőrzése,
karbantartása
az állomáshálózatok szervezése, állomások (át)telepítése

Földfelszíni Megfigyelések Osztálya

Mért paraméterek:

- hőmérséklet
- légnedvesség
- légnyomás
- csapadék
- szélirány, szélesebesség
- talajközeli és mélységi talajhőmérsékletek
- globál és UVB sugárzás
- radioaktív sugárzás – gamma dózis
- hóréteg vastagsága
- hósűrűség
- párolgás
- zúzmara

Földfelszíni Megfigyelések Osztálya

Vizuálisan megfigyelt elemek:

- felhőzet, felhők mennyisége, fajtája
- felhőalap magassága
- látástávolság
- jelen idő
- elmúlt idő
- talajállapot

Korábban: emberi erővel, hagyományos műszerekkel történtek a mérések

- hőmérők (száraz-nedves, maximum, minimum, talajhőmérők)
- csapadékmérő
- barométer
- univerzális szélíró
- napfénytartam mérő
- különféle íróműszerek (termo-, higo-, baro-, ombrográf)

Ma már: meteorológiai mérő automaták

Az OMSZ-nál automatizálás az 1990-es évek első felében kezdődött.

Eleinte évenként csak néhány automata létesült (1993 - Baja, Sopron;
1994 - Kékestető, Szombathely)

1995-től felgyorsult az automatizálás és lényegében 2000-re
befejeződött.

2014-ben pályázatból további 15 automata létesült.

Ma már mintegy 120 OMSZ tulajdonú meteorológiai mérőautomata
üzemel

Az automatizálás az 1990-es évek első felében kezdődött.

Eleinte évenként csak néhány automata létesült (1993 - Baja, Sopron;
1994 - Kékestető, Szombathely)

1995-től felgyorsult az automatizálás és lényegében 2000-re
befejeződött.

2014-ben pályázatból további 15 automata létesült.

Ma már mintegy 120 OMSZ tulajdonú meteorológiai mérőautomata
üzemel

+ OVF által telepített 140 automata teljes körű üzemeltetése

Az automata állomások jellemzően a finn VAISALA meteorológiai műszergyártó cég termékeire épülnek.

Adatgyűjtők:

MILOS 500

QLC 50

MAWS

Az automata állomások jellemzően a finn VAISALA meteorológiai műszergyártó cég termékeire épülnek.

Adatgyűjtők:

MILOS 500

QLC 50

MAWS

2014 óta saját fejlesztésű adatgyűjtők is üzemelnek
(János hegyen két helyen, Nagy Hideg hegy, Gerecse)

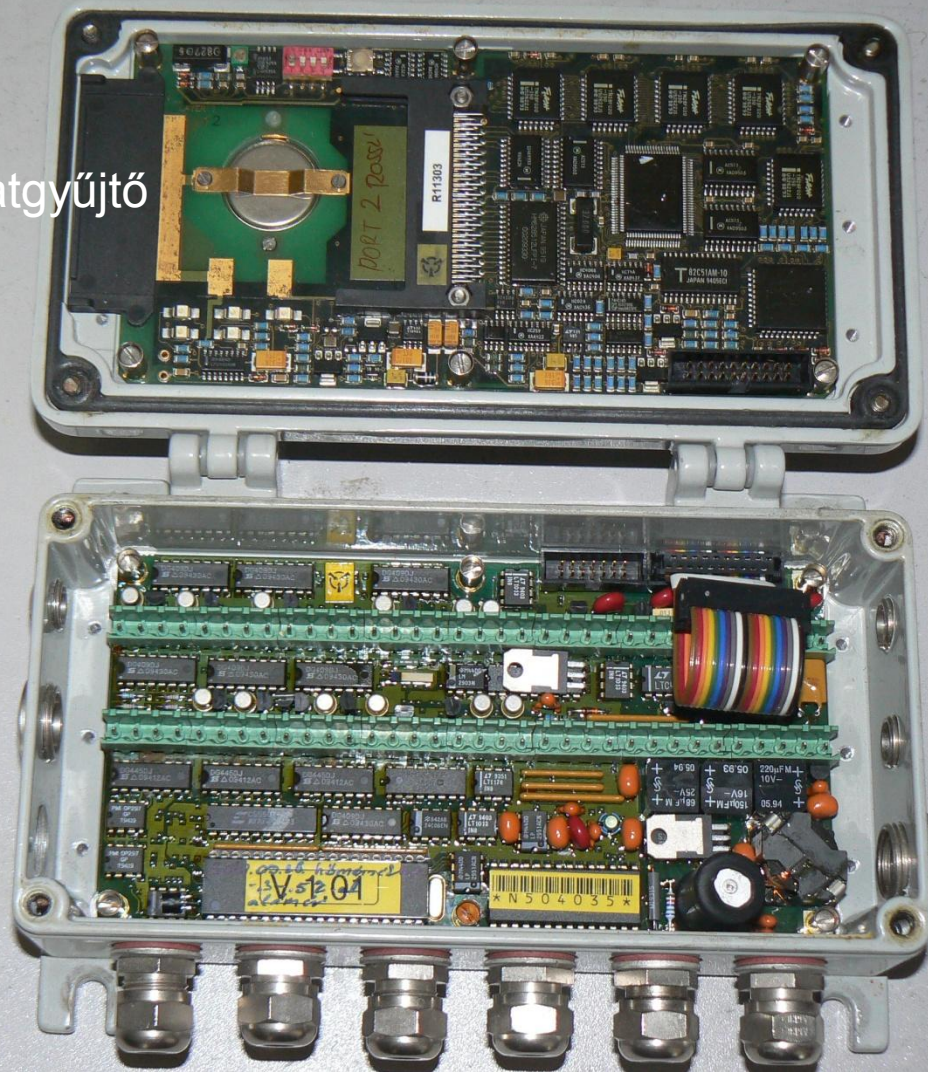

VAISALA MILOS500-as
adatgyűjtő

QLC50 adatgyűjtő

Mérőérzékelők:

Hőmérséklet- és légnedvesség érzékelő (HMP35D, HMP45D, HMP155)

Szélirány és szélesség (WAA151, WAV151)

Csapadékmérők: - LAMBRECHT gyártmányú billenőedényes
- OTT gyártmányú mérlegcellás

Légnyomás (DPA21, PTB100A, PTB210....) Kb. 40 helyen

Globál sugárzás Kipp&Zonen CM11 (CM3) Kb. 30 helyen

Gamma dózis (BITT Technology) Kb. 30 helyen

HMP35D hőmérséklet és légnedvesség érzékelő

HMP35D hőmérséklet és légnedvesség érzékelő

Szélesség és szélirány mérő
(WAA151 és WAV151)

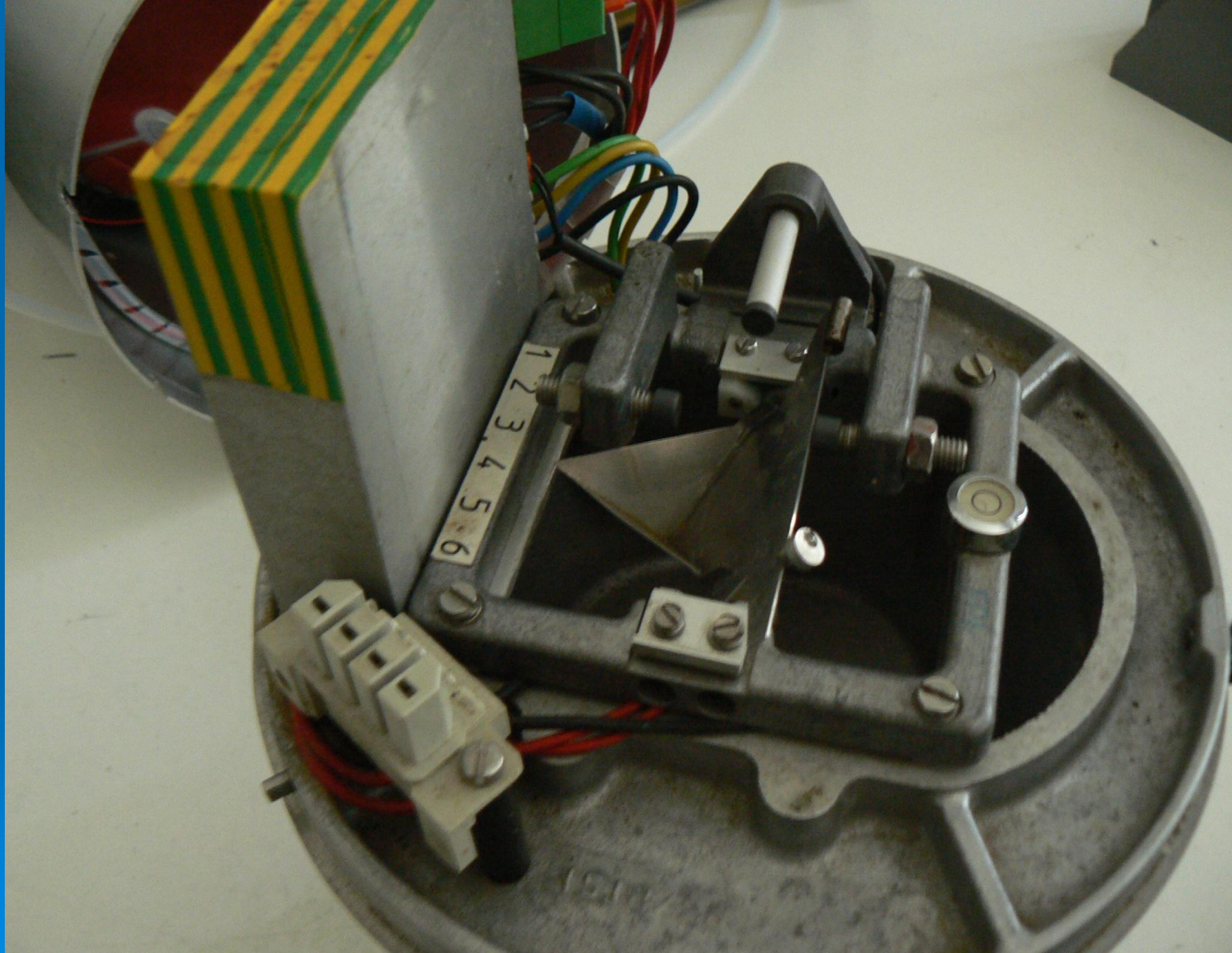

Lambrecht-féle billenőedényes
csapadékmérő

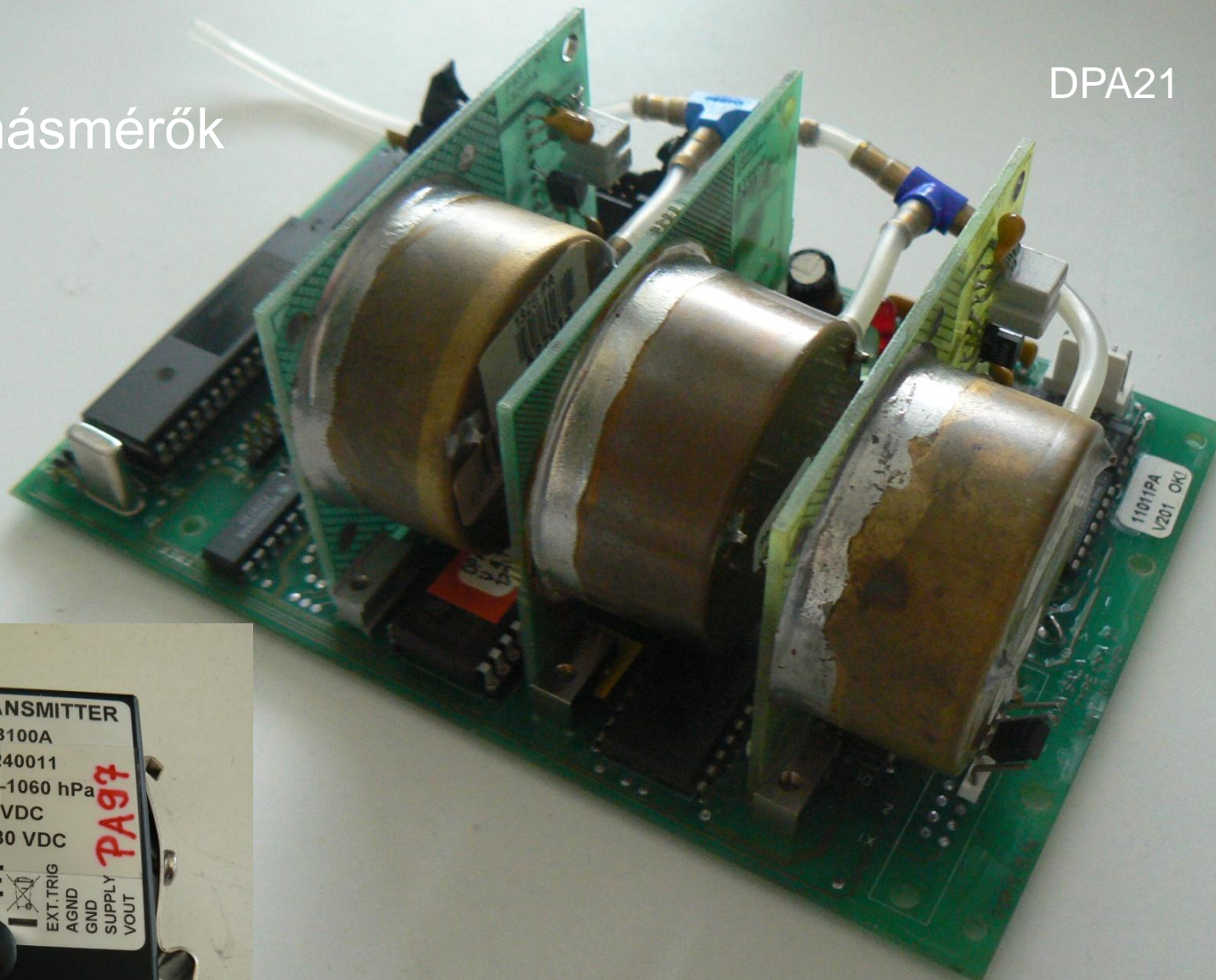

Légnymásmérők

DPA21

PTB100A

Kipp&Zonen gyártmányú globál sugárzás érzékelő

A mérési gyakoriság megsokszorozódott

Alapvető mérési sűrűség: 1 perc (szélirány, szélesség: 2 sec)

A perces mérésekből 10 percenként riportok

A riportok GPRS alapú adatátvitel segítségével 2 percen belül hozzáférhetők az OMSZ adatbázisában

Napjainkban az OMSZ földfelszíni megfigyelő hálózata:

-térben és időben nagy sűrűségben

Napjainkban az OMSZ földfelszíni megfigyelő hálózata:

-térben és időben nagy sűrűségben

-korszerű adatgyűjtők és mérőérzékelők segítségével

végzi a meteorológiai elemek mérését, megfigyelését és gyűjtését

Nagyon fontos,

hogy mindezt

szigorú minő ségbiztosítási rendszerben

végezzük

A minősbiztosítási rendszer keretében:

- az alapvető mérőérzékelőket meghatározott ciklusban

A minőiségbiztosítási rendszer keretében:

- az alapvető mérőérzékelőket meghatározott ciklusban
- az OMSZ saját kalibráló laboratóriumában

A minősbiztosítási rendszer keretében:

- az alapvető mérőérzékelőket meghatározott ciklusban
- az OMSZ saját kalibráló laboratóriumában
- rendszeresen újra kalibráljuk

Az OMSZ megfigyelő hálózatában

érvénytelen kalibrálással mérőérzékelő

nem üzemelhet

A meteorológiai mérések, megfigyelések jövője

A meteorológiai mérések, megfigyelések jövője

Az OMSZ-on belül az emberi észlelés egyre inkább háttérbe szorul

Az OMSZ létszáma 500-ról 200-ra, az észlelőké 120-ról 30-ra csökkent

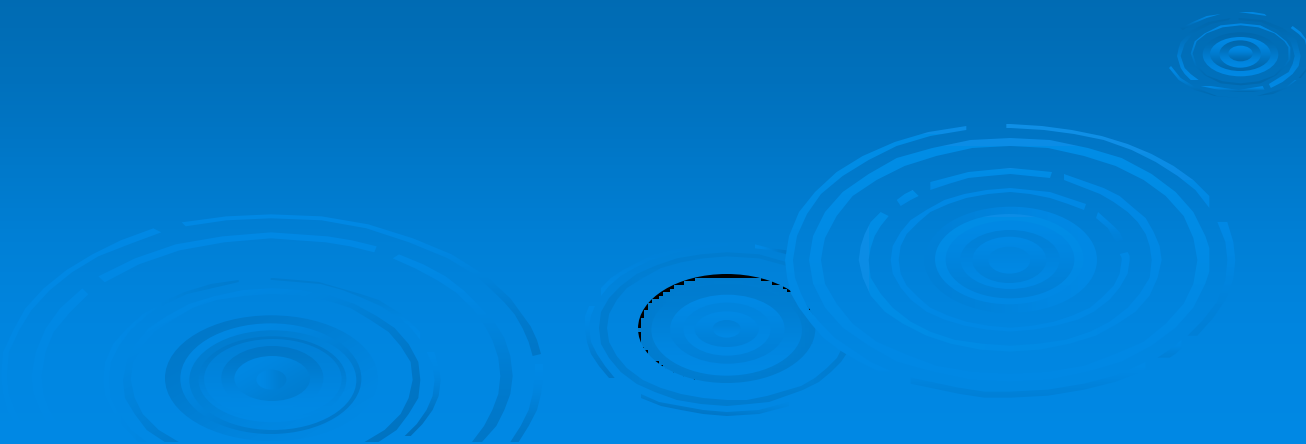
A meteorológiai mérések, megfigyelések jövője

Az OMSZ-on belül az emberi észlelés egyre inkább háttérbe szorul

Az OMSZ létszáma 500-ról 200-ra, az észlelőké 120-ról 30-ra csökkent

Az automaták száma tovább nő

Jelenleg összesen 260 körül

A meteorológiai mérések, megfigyelések jövője

Az OMSZ-on belül az emberi észlelés egyre inkább háttérbe szorul

Az OMSZ létszáma 500-ról 200-ra, az észlelőké 120-ról 30-ra csökkent

Az automaták száma tovább nő

A technika fejlődésével egyre újabb intelligens szenzorok állnak rendelkezésre

felhőalpmérő

látástávolság mérő

cseppspektrum érzékelő

Nagyon drága eszközök, de hosszabb távon megtérül a beruházás

Az automatizálás

- megállíthatatlanul
- egyre gyorsabb ütemben

folyik

Ezzel párhuzamosan zajlik

a vizuális megfigyelések új alapokra helyezése

MET-ÉSZ rendszer
moderátorok
szuper észlelés

Köszönöm a figyelmet!

